

Список використаних джерел:

1. Commission calls for massive boost in enabling digital education and providing digital skills. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_2246
2. Єдиний цифровий ринок ЄС. URL: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/eu-digital-single-market/>
3. Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the Digital Europe programme for the period 2021-2027 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2018%3A434%3AFIN>
4. Єфремова К.В. Єдиний цифровий ринок Європита України URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Yefremova.pdf>

Алла ВАСІНА

д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ З
ВИКОРИСТАННЯМ ПОТЕНЦІАЛУ ПАРТНЕРСТВА**

Складні виклики, що постають перед публічним управлінням в умовах воєнного стану, з особливою гостротою актуалізують необхідність підвищення ефективності функціонування публічно-управлінської системи на всіх рівнях. Поглиблення, внаслідок війни, економічної, соціальної, гуманітарної, екологічної кризи, сформувало жорстку площину детермінант, коли здобуття перемоги та вихід на траєкторію післявоєнного оновлення вимагає вироблення проривних публічно-управлінських механізмів на основі консолідації зусиль всіх суспільних інституцій, пошуку нових можливостей в умовах значних ресурсних і часових обмежень.

Реалізація невідкладних завдань щодо забезпечення оборони країни, відновлення повноцінного функціонування економічної, соціальної, гуманітарної систем української держави потребує посилення орієнтації публічно-управлінської системи на критерії безпеки, соціальної й економічної ефективності через об'єктивізацію й чітке цілеспрямовання управлінських впливів, надання їм адаптивності, стратегічної спрямованості, випереджаючого, організуючого, інтегруючого характеру. В контексті вирішення цього завдання заслуговує на увагу розвиток і залучення потенціалу партнерства в процесі подолання складних соціальних та економічних проблем на різних рівнях публічного управління й підвищення на цій основі його ефективності.

Досвід зарубіжних країн свідчить, що розвиток партнерських відносин публічних інституцій з приватними структурами здатен

сформувати сприятливу інституціональну площину ефективного використання економічних й інноваційних можливостей поєднання зусиль та ресурсів публічного й приватного секторів для реалізації суспільно значимих цілей. Публічно-приватне партнерство є явищем суспільного життя, що має багатоаспектний прояв як:

- інструмент реалізації публічної політики щодо залучення приватного сектору до реалізації суспільно значимих цілей;

- спосіб формування моделі публічного управління на засадах нового публічного менеджменту, концепції суспільно-політичних мереж, використання підходів належного врядування;

- організаційна форма здійснення проектної діяльності в інфраструктурній сфері, що окреслює рамкові умови визначення мети проекту, його фінансування, виконання, використання й отримання вигод від створеного об'єкту;

- інститут розвитку суспільної свідомості, що формує нові ціннісні орієнтири секторальної взаємопідтримки, розуміння значимості й важливості узгодження інтересів та цілей, прагнення до пошуку консенсусу, налагодження дієвої взаємодії владних, бізнесових та громадських інституцій при вирішенні пріоритетних завдань на локальному, регіональному, національному рівнях.

Запит на партнерство в сучасних складних історичних умовах, які переживає українське суспільство, є дуже великим, оскільки воно володіє потенціалом подолання розриву між існуючими потребами у реалізації значної кількості проектів з розвитку військово-промислового комплексу, відновлення зруйнованої соціальної, виробничої, інженерної інфраструктури територіальних громад і цілих регіонів, а також серйозних руйнувань і пошкодження цивільної інфраструктури, житлових будинків, та можливостями їх задоволення органами публічного управління в умовах ресурсної обмеженості останніх.

Публічно-приватне партнерство володіє значним потенціалом вирішення широкого спектру завдань, пов'язаних із: реалізацією стратегічних цілей розвитку сфер, територій, громад на основі формуванням взаємовигідного співробітництва держави, органів місцевого самоврядування, підприємницьких структур; залученням, об'єднанням і забезпеченням ефективного використання різних видів ресурсів; інвестиційно-інноваційним забезпеченням реалізації пріоритетів суспільного розвитку; активізацією ролі приватного капіталу у процесах цілеорієнтованих суспільних перетворень; запровадженням прогресивних технологічних підходів до розв'язання назрілих проблем; пошуком оптимальних варіантів узгодження цілей виходячи з критеріїв соціальної й економічної ефективності; розподілом інвестиційного

ризиків між інституціями публічного й приватного секторів; розвитком соціальної відповідальності бізнесу.

Науковці, представники експертного середовища, міжнародні інституції наголошують на принципах, що повинні братись до уваги при формуванні базових умов розвитку публічно-приватного партнерства. В цьому контексті заслуговують на увагу прийняті у 2012 році рекомендації ОЕСР щодо принципів державного управління державно-приватними партнерствами [1], які представлені трьома групами і роблять акценти на таких основних умовах:

- створення чіткої, зрозумілої, передбачуваної та легітимної інституційної бази, яка б підтримувалася компетентними й забезпеченими у ресурсному відношенні владними інституціями;
- врахування співвідношення цінності та витрат при обґрунтуванні вибору проектів публічно-приватного партнерства;
- забезпечення прозорості реалізації бюджетного процесу, як передумови мінімізації фіскальних ризиків та чесного процесу закупівель.

Враховання цих засадничих підходів має важливе значення для розвитку потенціалу публічно-приватного партнерства в Україні, коли назріла гостра необхідність його використання для вирішення завдань, від яких залежить майбутнє українського народу. В критичних кризових воєнних умовах пошуку можливостей захисту й забезпечення життєдіяльності країни необхідним є зосередження зусиль владних структур всіх рівнів на створенні сприятливого інституційного забезпечення партнерства влади і бізнесу шляхом:

- удосконалення нормативно-правової бази, надання їй чіткості й узгодженості, усунення інституційних прогалин та бюрократичних бар'єрів при реалізації проектів публічно-приватного партнерства;
- формування інформаційної підтримки розвитку публічно-приватного партнерства, яка б передбачала широке інформування суб'єктів підприємництва про умови і можливості налагодження партнерської співпраці з владними структурами;
- запровадження чіткої й детальної тендерної документації, дієвих механізмів стимулювання приватних партнерів, ефективних моніторингових систем виконання проектів;
- узгодження загальних і секторальних підходів до розвитку публічно-приватного партнерства;
- визначення пріоритезації проектів публічно-приватного партнерства з метою орієнтації приватних інвесторів та узгодження з державними пріоритетами, пріоритетами розвитку територій і

територіальних громад, включення проєктів у цілісний механізм реалізації пріоритетних стратегічних цілей публічного управління;

– удосконалення законодавчого забезпечення стратегії закупівель й підготовки тендерного процесу;

– проведення соціальної та екологічної оцінки проєктів публічно-приватного партнерства [2];

– здійснення консалтингового супроводу проєктів публічно-приватного партнерства.

Список використаних джерел:

1. Recommendation of the Council on Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships. OECD. May 2012. URL: <https://www.oecd.org/governance/oecd-recommendation-public-privatepartnerships.htm>

2. Білоус А. Державно-приватне партнерство в Україні: чи буде інакше цього разу? URL: <https://voxukraine.org/derzhavno-privatne-partnerstvo-v-ukrayini-chi-bude-inakshe-tsogo-razu/>

Марина ВОЛОСЮК

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
Національного університету кораблебудування
ім. адмірала Макарова

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ТА МІСЦЕВОГО ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ

Децентралізаційна реформа запустила в Україні процеси, які мали за мету підвищити спроможність територіальних громад у задоволенні викликів їхнього сталого розвитку. Проте агресивна політика російської Федерації, що призвела до відкритого повномасштабного вторгнення, жахливі наслідки цього вторгнення, створюють і для України у цілому, і для територіальних громад, навіть які не постраждали прямо від воєнних дій, нові складні проблеми. Навіть після Перемоги України ці проблеми не втратять своєї актуальності повністю [1], а саме: потреба в координації між місцевими, регіональними, національними та міжнародними зацікавленими сторонами, прискорене відновлення та подальший економічний розвиток громад і територій, обмежені фінансові, матеріальні та людські ресурси, які необхідно ефективно використовувати задля відновлення та розвитку.

На державному рівні є чітке усвідомлення, що перші кроки у вирішенні нагальних проблем (повоєнна відбудова, повернення людей, відновлення економіки та сприяння згуртованості українського простору), потрібно робити вже сьогодні. За умов повномасштабної війни Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих